

[Hartvig Frisch.]

paa de mange Hylder Landet over, hvor Rigsdagstidene staar og samler Støv. Rigsdagens Historie og Danmarks Historie er unægtelig to forskellige Ting, og maalt med denne større Maalestok vil der af indeværende Samlings Begivenheder vist kun være een, som kan være sikker paa at komme ind i enhver Danmarkshistorie, og det er Valgsejren den 22. Oktober 1935, som ingen Regering i Danmark har vundet Magen til. En fremmed eller en, der var uerfaren i vort Lands Politik, kunde nu maaske vente, at en saa overvældende Sejr maatte betyde et Gennembrud, ogsaa i Lovgivningsmagten, for det regerende Demokrati i Danmark. Simple Retfærdighedshandlinger over for Arbejdere i By og paa Land, som altid hidtil havde været standset, maattet kunne virkeliggøres baade til Hjælp for de daarligt betalte Lønarbejdere og for de arbejdsløse, og da ikke mindst som det naturlige Sidestykke til de talrige Hjælpeforanstaltninger, der er iværksat for det kriseramte Landbrug. Et Blik paa den afsluttende Rigsdagssamling vil dog vise, at det er gaaet som sædvanligt; Hjælpen til de arbejdsløse, Loven om de langvarigt arbejdsløse, Lovene om Nødhjælpsarbejder, om Overarbejde, om Merbeskæftigelse, ja, selv den uskyldige Konvention om Børns Arbejde i Landbruget er fejlet ned af Bordet, nogle af dem endda to Gange; og Forklaringen derpaa er lige saa simpel som brutal. De Partier, som tabte ved Valget, har benyttet den Magt, de har i Landstinget, til at blæse paa Regeringen og Valgdagen; man har skaltet og valtet med de fremsatte Lovforslag og kun ladet dem passere, som enten var gjort uskadelige i reaktionær Forstand eller var direkte Hjælpeforanstaltninger for de Befolkningsgrupper, som disse Partier interesserede sig for. Oppositionen har i saa Henseende ikke sparet paa Krudtet; med ligefrem oprømt Kaadhed har man fra Begyndelsen givet sig hen i Opgaven. En dansk Rigsdagssamling i sin Begyndelse ligner under disse forfatningsmæssige Omstændigheder mest af alt det Sted i Tivoli, hvor man slaar Tallerkener i Stykker. Lige saa hurtigt Regeringen stiller Stabler af Lovforslag op, lige saa rask springer ærede Medlemmer af Oppositionen frem og knalder Fadene i Stykker. Det bliver saa Rege-

ringens Opgave ved Samlingens Slutning enten at feje Skaarene af Gulvet eller at lime Stykkerne saa nogenlunde sammen, at de kan indlemmes i dansk Lovsamling. Det er Vilkaarene for dansk Politik med Landstingsflertallets højsindede Medarbejderskab efter den største Valgsejr i vort Demokratis Historie.

Hvis det nu var under rolige Forhold baade udadtil og indadtil, disse politiske Løjer udspillede sig, kunde Regeringen og Regeringspartierne endda have en vis Overbærenhed og sige som Digteren, at det har slet ingen Hast for dem, der tror; men for hver Dag, der gaar, bliver Forholdene i Europa farligere og farligere, baade politisk og økonomisk. Jeg skal ikke komme ind paa de farlige Uromomenter, som findes i Europas Storpolitik. Danmarks Navn har ikke været nævnt hverken for godt eller ondt i fremtrædende Sikkerhedstilbud, der nylig er afgivet af en Stormagt over for Verden. I en Tid som vor, hvor enhver Radiolytter selv sidder og overværer Begivenhederne paa Verdens store Scene, kan det ikke undgaas, at hele Befolkningen bemærker ikke blot hvert Ord, men ogsaa Tavsheden. Det maa være Regeringens Opgave at raade i disse tungt vejende Spørgsmaal, og jeg kan paa mit Partis Vegne tilsige vor fulde Tillid til Regeringens Kløgt og Koldblodighed i alle Spørgsmaal, der rækker ud over dette Lands Grænser.

Efter den nylig stedfundne Militærdebat skal jeg ganske afholde mig fra Gentagelser. Da jeg for nylig i en Tale i Esbjerg tog til Orde for det Bevogtningssynspunkt, som den højtærede Statsminister ogsaa havde fremsat i sin Haderslevtale, havde det den karakteristiske Følge, at mine Udtalelser først blev forvansket, og at jeg derefter blev overdænget med Skældsord, som f. Eks. i det konservative „Fyens Stiftstidende“ under Overskriften: Uanstændig Udæskning. Det tyder ikke godt for den Saglighed, som fra den Side foregives i disse Spørgsmaal.

Men ikke blot politisk er Tiden farlig. Samtidig omdannes Verdensøkonomien efter Selvforsynings jernhaarde Lov. Vort lille fredelige Land, som i to Menneskealdrer har udviklet sig til at være et af Jordens holdsmæssigt set stærkest eksporterende Lande, som har bygget sin Velstand paa